

Szerkesztőség és
kiadóhivatal

Makó, Kazinczy-u. 3.

Megjelenik hétfő kivételével
minden nap.Fontosabb alkalommal hét-
főn reggel is.

M A K Ó I FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Félévre . . . 3 K 50 f.
Egy hóra . . . — K 60 f.

Vidékre postán küldve:

Félévre . . . 7 K — f.
Egy hóra . . . 1 K 20 f.

Hirdetések díjszabás szerint.

Főmunkatárs telefon száma 63.

Főmunkatárs:
Dr. KISS PÁL.Felelős szerkesztő:
ESPERSIT JÁNOS.Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 110.

Jönni fog.

mert jönni kell egy szebb kornak. Jönni kell annak a kornak, amikor le fognak dűlni az erősen körülbástyázott falak, amelyek a társadalmi osztályokat széttagolják gazdasági, kulturális és születési előjogok szempontjából.

A gondolkodó emberek, akik a társadalmi szervezet útőerein tartják a kezüket, előre látják a haladás útját. Megállapították, hogy a mostani elkülönítésnek, a nagy igazságtalanságnak gazdasági alapjai vannak.

A szorult ember, a gazdaságilag elnyomott ember, csak lelkes állapot a társadalom életműködésében. A kiválasztottak, a jól szituáltak, a jól születettek azok, akik ebből a gazdasági depresszióból hasznot huznak. Öntudatlanul is, akaratlanul is. Közvetve, ha nem közvetlenül. Értelmetlen és nyomorult tömeggel nem lehet nagy dolgokat keresztül vinni. Maga a felvilágosodottság sem elég a haladáshoz, ha nincsenek meg az anyagi eszközök. A kettő egészségi ki egymást. Az intellektuálitással bíró embernek az igényei is megnövekednek, életmód és élvezetek tekintetében is. Ehhez pedig jól szituált gazdasági helyzet is szükséges.

A nép nagyobb rétegében ma a tudás óriási mértékben fejlődött, még a tíz év előtti viszonyokhoz mérten is. Igaz, hogy általában a kereseti források és egzisztenciális alapok is megsokasodtak, de nagy általánosságban és viszonylagosan az állam aránylag még is szegényebb. Mutatja két fontos dolog: az óriási mérvű kivándorlás és a születési arányszám csökkenése.

Ez a két statisztikailag bizonyított valóság igazolja a

legborzasztóbban, hogy ebben az országban gazdaságilag csehül állunk.

Ezeket az állapotokat pedig segíteni kell.

Segíteni kettős alapon lehet. Meg kell csinálni az általános egyenlő titkos választói jogot. Ez a legelső és legfontosabb kötelessége a parlamentnek. Ez egy olyan kíváncsi, amelynek teljesítése nélkül néhány éven belül felfordulhat ebben az országban minden rend. A mai választási rendszer erkölcsstelen és züllött s csak a hatalmon levő osztályok érdekeinek ajnározására jó. A mai választási rendszer a nép ellen van. A parlamentben, a népképviseleti parlamentnek csufolt gyűlésében, ma csak a hatalom exponensei és uszályhordozói számára van hely. A mostani választási rendszer mellett, az úgy nevezett nemzeti akaratot úgy csufolják meg, ahogy akarják. Ezért nem lehet még belső ügyeinkben sem egészséges szociális reformokat érvényesíteni. A hatalmon levő osztályok képviselői féltékenyen örködnek afelett, hogy a mostani rendet meg ne bolygassák. A mostani rendnek pedig az az első, legkirívóbb gyöngéje, hogy csakis az agrár feudálisoknak, a nagybirtokosoknak, a nagy tőkéseknek és ezzel a főpapoknak, jobban mondva a klerikálisoknak kedvez. Hasznot huznak abból az állapotból a zsentrik is.

A nép, az istenadta nép pedig csak nyög, izzad, fárad, dolgozik, fizet s ökölbe szorított kézzel káromkodik. Nem tudja megérteni, hogy fáradozásának miért nincs gyümölcse. A földbirtok roskadozik a terhek alatt. A terhek legnagyobb részét pedig nem a fundus instruktus gyarapítására, hanem muszájból rakták a föl-

dekre. A vége pedig az, hogy csak kevesen tudnak vele megbirkózni. Aki nem tud, az fogja a sátorfáját és kivonul az országból, vagy elmegy napszámosnak, vagy kubikosnak.

A népparlamentnek, a valódi népparlamentnek, az általános egyenlő titkos választói jog alapján összeülő képviselőháznak azonban lesz elég ereje, hogy felvegye a harcot a feudális urakkal és a birtokukat, befolyásukat, hatalmukat féltő klerikálisokkal. Ennek a harcnak pedig az lesz az eredménye, hogy meg fogják találni a módot a sok milliónyi hold kötött birtok szabadabbá tételére, a papi javak szekularizációjára és számos más nagy hordercjú szociális törvény, a többek közt a progresszív földadó rendszer, megvalósítására is.

Legelőképpen ezért is kell megcsinálni az általános, egyenlő, titkos választói jogot s ezért volna itt az ideje, ha a választójogi népgyűlést már megtartanák Makón is.

e. j.

Október 6

Az aradi gyásznapi

A magyar nemzet évről-évre hazafiúi mély kegyelettel adózik az aradi vértanuk emlékezetének. Egy ország népe vándorol Aradra minden év október 6-ikán a hazájukért meghalt hősök sírjához, hogy a hazafiúi erény, a hazához halálig való hűség és tettekben, küzdelemben való kitartás át meg átjárja érző szívet a mult emlékezeténél.

Az idén is készül már a nemzet az aradi gyászos Golgotára. Az ország minden részéből küldötségek és egyes honpolgárok zárandokolnak az aradi vesztőhelyre.

Makóról is minden esztendőben seregestől szoktunk fátmenni Aradra, a vértanuk sírján kérve az istent,

hogy elhullt hőseink megszentelt porából áldás fakadjon erre a sokat szenvedett hazára és népére. Arad város tanácsa összeállította az október 6-iki ünnep programját.

Az ünnepség délelőtt kilenc órakor kezdődik, amikor a főrendiház, képviselőház, a törvényhatóságok küldöttei, valamint a hivatalos közegek minoriták templomában gyülekeznek, a társadalmi egyesületek s az iskolák pedig az Andrassy-térre vonulnak föl. A gyász istentiszteletet Lakatos Ottó dr. rendfőnök celebrálja fényes papi segédlettel. A rekviem után a menet fölvonul a vértanuk szobrához. Az itt lefolyó ünnepély programját a következőkben állították össze:

1. A szintársulat énekkara zenekisérettel mellett éneklje a Himnuszt.
2. Keszler Ede, a szintársulat tagja Palágyi Rajos alkalmi költeményét szavalja el.
3. A Máv. Daloskör és az Acsev. Szárnyaskerek Dalkör éneklje Lam-pért Géza Október 6 című alkalmi költeményét, amelyet Révfy Géza temesvári zenetanár zenésített meg.
4. Tisza István gróf, Arad város országgyűlési képviselője ünnepi beszédet mond.
5. A főrendiház, a képviselőház, politikai pártok, törvényhatóságok, fővárosok, falvak, társadalmi egyesületek és az iskolák koszorúit elhelyezik a szobor talpazatán. Makó város koszorúját Galambos Ignác dr. polgármester helyezi el.
6. A színház énekkara zenekisérettel mellett éneklje a Szózatot.

Ezzel a szobornál az ünnepség véget ér s a küldötségek az ünnepi közönséggel a vaggongyári zenekar hangjai mellett kivonulnak a vesztőhelyre, ahol Barabás Béla dr., az aradi 13-as bizottság elnöke beszámoló beszédet mond a vesztő hely megvásárlására vonatkozó mozgalomról.

Szabó Ernő dr. főreáliskolai tanár emlékbeszédet tart és a koszorukat elhelyezik a vértanuk sírjának emlékoszlopán.

— Az új pénzügyigazgató. Stuller Jenő az ujonnan kinevezett pénzügyigazgató, ki néhány nappal ezelőtt foglalta el állását, ma ártir Makó város tanácsához, melyben hivatalosan is tudatja, hogy a makói pénzügyigazgatóság vezetését átvette.

Ajálja a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ujonnan, a modern kor igényeinek megfelelően berendezett üzletét a Fővárosi elsőrangú cégeknél több éven át mint szabász működtem, mely elég garanciát nyújt arra, hogy a legkényesebb igényeket is kielégítem.

BIRÓ JÁNOS

férfi szabó Makó

Dessewffy tér 4. szám alatt. Tőkey féle ház.

Nagy választék hazai és külföldi szövetekben.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Mindennemű öltönyök a legújabb divat szerint, izléses kivitelben, legjutányosabb árban készíttetnek. — Elsőrendű munkások felvétetnek.

Népiskolai tandíj

Apponyiék vádja

Tudvelevő, hogy az ingyenes nép-
oktatásról szóló törvény értelmében
a folyó év szeptember 1-től kezdve
a népiskolai oktatás az egész ország-
ban ingyenes. Gróf Apponyi Albert-
nek az az alkotása, a mely titokban
azt a célt szolgálja, hogy a feleke-
zeti iskolák állami kártalanításával
megegyezően a felekezeti oktatás,
még nincsen végrehajtva, mert Ap-
ponyi, jóllehet egy esztendő ideje
volt rá, nem készítette el a végre-
hajtási utasítást és Zichy János szin-
tén késlekedett vele.

Igy történt, hogy most a népis-
kolák legnagyobb részében tandíj-
szedtek, jóllehet a törvény szeptem-
ber 1-től kezdve ingyenessé tette az
oktatást.

Természetes, hogy a klerikális
célzatu törvény végre nem hajtása
Apponyinak fáj a legjobban és mint
a Budapesti Irja, tegnap a független-
ségi pártkörben egy nagyobb cso-
port, a melynek Apponyi volt a
központja, ezeket vitatta erről a do-
logról:

— A kormány először Arad
város megkeresésére hozott egy
elvi döntést, a melyben kimon-
dotta, hogy mivel a törvényben
biztosított kártalanításra költség-
vetésben megszavazott fedezet
nincs, az iskolafentartó csak szedje
a tandíjat nyugodtan tovább. Az
tán belátták, hogy ez még sem
lehet megokolás, mert egyrészt
indemnítás van, másrészt a tör-
vény: törvény, a mely végre az
államot is kötelezi. Ujabbán tehát
— hogy a törvényből folyó ma-
gán szankciókat elkerüljék — azt
vallják be okul, hogy a törvény
nem gílt, mert nincs végrehajtási
utasítása. Ilyet a koalíciós kor-
mány nem hagyott hátra.

— Az igazság ezzel szemben az,
hogy a törvény nem a koalíciós
kultuszminisztert, hanem „a“ kul-
tuszminisztert bizta meg a végrehaj-
tás foganatosításával, a melynek 1910.
szeptember elsején kellett volna el-
következnie. Lett volna hét hónap
alatt (Apponyinak meg egy év alatt)
bő ideje az új kultusz-kormány-
nak arra, hogy a végrehajtási utasítást,
kötelességéhez képest megszövegezze
és elküldje az illetékes hatóságok-
hoz. Annál is inkább, mert erre
kész tervezetet kapott az elődjétől.
Csak alá kellett volna írni és nyil-
vánosságra hozni. Természetes, hogy
a kormány eljárása nem törvényes,
s a befizetett tandíjakat, valamint a
ki nem utalt kártalanítási összegeket
is per útján be lehet rajta hajtani.

Malom megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönséget érte-
síteni hogy a mai napon az aradi-ut-
cában a legnagyobb igényeknek megfelelő
berendezéssel vármőrlő

malomat

megnyitottam, melyhez mindenki tisztelet-
tel meghívok.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálást biztosítok.
Kérem a n. é. közönség b. pártfogását és
vagyok teljes tisztelettel:

Soós János.

NAPI HIREK

Meghívó

Csanádvármegye törvényha-
tósági bizottsága október hó
3-án hétfőn délelőtt 10 órakor
ülést tart. Ezt megelőzőleg a
bizottság függetlenségi párti
tagjai reggel 8 és fél órakor
a III. kerületi függetlenségi
körben (postaház) előértekezle-
tet tartanak. Erre a bizottsági
tagok teljes számban való meg-
jelenését kérem.

Vertán Etele
partelnök.

— Istentiszteletek a reformá-
tusoknál. A református templo-
mokban az istentiszteleteket hol-
nap a következő sorrendben tart-
ják: az ó-templomban délelőtt 9
és délután 2 órakor prédikál Szend-
rey József segédlelkész, az új temp-
lomban ugyanazon időben Kósdy
János segédlelkész.

— A választók névjegyzéke. Az
a bizottság, mely az országgyűlési
képviselő választók névjegyzékének
összeállításával volt megbízva, ma
délelőtt befejezte munkáját. A
névjegyzék e hó 3-7-ig a város
iktatói hivatalában lesz közszemlére
kitéve. Ellene azonban felszólámlás
sal vagyészrevétellel élni a polgármes-
teri hivatalnál 7—12-ig lehet.

— Megyebizottsági tagok választá-
sa. A megyebizottsági tagok közül
a törvény értelmében ez év végén
49 nek megbízatása lejár. A megyei
állandó választmány javasolja a köz-
gyűlésnek, hogy a megye bizottsági
tagok választásának határnapja e hó
30-ra tűzessék ki.

— Közgyűlés a megyén. Csa-
nádvármegye törvényhatósági bizot-
tsága hétfőn délelőtt tartja meg Ja-
kabffy István főispán elnöklésével
őszi évnegyedes, rendes közgyű-
lését.

— Árlejtés a városnál. A városi
tanács megbízása folytán Pákh
Kálmán gazdasági szaktanácsos ma
délelőtt tartotta meg az árlejtsést arra
az üzlet helyiségre, melyet Geir-
inger Károly bórkereskedő bir haszon-
bérben az árlejtsést alkalmával
Geiringer Károly ajánlotta meg a
legmagasabb összeget, ki évi 520
koronát ígért, miért is a szerződést
a megajánlott haszonbér mellett vele
kötötték meg.

— Az állandó választmány ülése.
Csanádvármegye állandó választ-
mánya ma délelőtt Jakabffy István
főispán elnöklésével ülést tartott és
előkészítette a hétfőn délelőtt tar-
tandó megyei közgyűlés tárgyait.

— A város jövedelme. A város
szőlő telepén ma délelőtt adták el
árverésen az idej szőlő termést. Az
összes szőlő 1000 koronát kelt el.

— A társadalmi egyesület tánc-
estélye. A makói társadalmi egye-
sület eddigi szűk helyiségeiből szeptem-
ber elsején kiköltözött s a
„Korona“ szálloda emeleti díszter-
mét — mellékhelyiségeivel együtt
— foglalta el. Ezzel az egyesület-
ben újra életre kelt az az eleven,
érdekes társadalmi élet, a mely már
az egyesület alakulásakor kezdődött
volt, de a mely helyiségei alkalmat-
lan volta miatt stagnálni volt kény-
telen. A téli évadban újra rendezni
fog az egyesület olyan estélyeket,
bálakat s más mulatságokat, a mi-

lyeneket rendezett volt legelső évé-
ben, a mely estélyei s mulatságai
mindenkor teljes színvonalon állottak.
E mellett tervbe vette az egyesület
vezetősége azt is, hogy ugyancsak
a tél folyamán általános érdekű, ré-
szint szórakoztató, részint oktató
előadásokat s felolvasásokat rendez-
ze az egyesület. Még a tél kezdete
előtt is azonban, már e hó 9-én,
vasárnap este táncmulatságot tartat-
nak a társaság összehozására s az
új helyiség felavatására. A meghí-
vókat már szét is küldötte a rendez-
zés s kilátás van arra, hogy az
új helyiségben tartandó első tánc-
estély is mar fényesen fog sikerülni
már azért is, mert a belépti díjat
a legmérsékeltebben, csupán egy ko-
ronában állapították meg s a zenét
Purcsi Károly elsőrendű zenekara
szolgáltatja.

— A Paphátiak ártezi kutja.
Megemlékeztünk már arról, hogy a
Papháti tanyai birtokosok 1000 ko-
ronát gyűjtöttek ártezi kut építésére
és ehhez a város képviselőtestülete
is megszavazott 1000 koronát. E
kut építésére ma tartották meg az
árlejtsést. A legolcsóbb ajánlatot
Csánky Imre hmvásárhelyi vállal-
kozó adta be, ki 2800 koronáért
építi fel az új ártezi kutat.

— Fertőtlenítés karhatalommal.
Bubos Sándor Bárány-utcai lakosnak
egy kis fia ragályos betegségben
szervengett, miért is a hatóság az
ágyamuk fertőtlenítést rendelte el.
A fertőtlenítők meg is jelennek dél-
előtt kocsijukkal Bubos Sándor la-
kásán. Ez azonban megakadályozta
a fertőtlenítést, miért is két rendőr
kellett kirendelni, kiknek jelenlétében
folyt le a fertőtlenítés.

— Nem lesz olcsóbb a cukor.
Csak tegnap irtuk meg, hogy a cu-
kor árának a leszállására lehet ki-
látásunk, mert a cukorgyárosok kar-
telje feloszloban van. Édesebb volt
ez a hír a legedesebb cukornál. Mára
azonban már ennek az édességnek
is vége van, mert már is megjött a
— keserű hír, hogy — nem lesz
olcsóbb a cukor. Az utolsó órában
ugyanis, akkor, amikor az a véle-
mény alakul ki, hogy vége a lejárá-
cukorkartelnek, fordulat állott be.
Egy évre meghosszabbították a mai
nappal lejárt cukorkartelt. A répa-
beszerzési szervezet azonban meg-
szűnt. A magyar cukorgyárosok
egyesülete ma tartott teljes ülésében
azt a határozatot hozta, hogy a
répabeszerzés és a fehércukor eladási
szervezete között eddigéig fennállott
kapcsolatnak megszüntetése mellett
az utóbb említett értékesítési orga-
nizációt — vagyis a kartelt — 1911.
szeptember 30-ig meghosszabbítja. A
cukorgyárok azonban csak a nem-
zetközi cukorpiacon az utóbbi na-
pokban beállott rendkívül erős ár-
hanyatlás nyomoztató hatásának en-
gedve, voltak hajlandók e megállá-
podáshoz hozzájárulni. Ezzel kap-
csolatban a cukorgyárok megállá-
podtak abban, hogy október hónapra
a kontingens 3 %-át eladásra és
megadóztatásra bocsájtják és az
osztrák árak alapján a mai árakat
október 20-áig változatlanul fentart-
ják. E határidő letelte után a nyers-
cukor piacon időközben bekövetke-
zett erős hanyatlásnak megfelelően
a fehércukor eladási árát a cukor-
gyárok körülbelül 8—9 koronával
le fogják szállítani.

— Vizsgálat a téglagyárnál.
Makó város képviselőtestülete, mint
ismeretes, legutóbb tartott közgyű-
léséből kifolyólag bizottságot küldött
ki a téglagyárnál elpusztult nyers
téglák felbecsülésére. E bizottság

Görbe Imre elnöklete alatt ma dél-
előtt tett eleget megbízatásának.

— Betörés egy papnöveldebe.
Nagyvárad rendőrkapitányi hivatala
ma arról értesítette Makó város ren-
dőrhatóságát, hogy az elmúlt éjjel
ismeretlen tettesek betörték a róm.
kath. papnöveldebe és nagymennyi-
ségű ruhát loptak el és kéri a tet-
tesek körözését.

— Liskayt elítélték. Tegnap
éjjel 11 óra tájon hirdették ki a bu-
dapesti esküdttörvényszék előtt a gyilkos
színművendék Liskay István bűn-
tettében a verdiktet. Az esküdtek
bűnösnek mondták ki Liskayt
erős felindulásban elkövetett halált
okozó súlyos testi sértés és rablás
bűntettében, mire a bíróság hat évi
fegyházra ítélte.

— Csavargó leányok. Kocza
Milka és Juhász Jelica magyarcsa-
nádi leányok ma délelőtt bejöttek
Makóra és a főtéren oly feltűnően
viselkedtek, hogy a rendőr megszó-
lította őket, mikor azok durván
kedtek a rendőrrel feleselni. Mind-
kettőt letartóztatták és haza tolon-
colják őket.

— Hirsch és Pinkász. Ez kérem
nem egy cég, mint ahogy gondolná
az ember Nem; ez két kis mára-
marosi lengyel zsidó fiúcskának a
keresztneve. Az egyik a Herstich
Hirsch, a másik a Steimetz Pinkász.
A Hirsch 14, a Pinkász 15 esztendő-
s. Mindkettő még iskolás gyerek.
Illetőségi helyük Borsa, Máramaros-
megyében. — No, és hogy jönnek
ők ahhoz, hogy mi megemlékezzünk
róluk? Hát úgy jöttek ahhoz, hogy
eljöttek hozzánk. Részint vonaton,
részint gyalog jöttek. Az Arad-Csa-
nádi vonat állomáson leszállottak a
kis pajeszos honpolgárok és azután
karonfogva fejöttek sétálni a közóra.
Gusztálták a nőket és kritizálták
őket. Szólt a Hirsch:

— Nézd csak, nézzed csak Pin-
kász, hát nem olyan ez a kis kövér,
mint az Immerblum Adél? Hát
nem?

Ez? Hát persze hogy nem!
Legfeljebb az orra, meg a lába...

És csak sétáltak, és csak gusz-
táltak. — Hanem, mint rendesen,
most is megjelent, aki mindég meg-
jelenik. A rendőr. — Megjelent és
fölvezette Pinkászekat a rendőrségre.

— Kik és mik az urak, ha sza-
bad érdeklődnöm, — kérdi itt a
kedélyes rendőrfogalmazó.

A fiuk leadták klasszikus nevei-
ket és elmondották, hogy ők most
tanulmányuton vannak. Terepszem-
lét tartanak Makón és ők bármint
üzlethez jó talajnak találják ezt a
nagy várost... Igy ők. — Kisült
azonban, hogy Hirsch és Pinkász
szüleik tudta és beleegyezése nélkül
csavarognak a hazában szerteszt.
Néhány kroncsit már hetekkel ez-
előtt elcsentek hazulról és nekivá-
gtak az Alföldnek. Körözték őket or-
szágosan, s most szüleik tárt karok-
kal és kisdé pofonokkal várják őket.
A gyermekeknél talált a rendőrség
6 forint 30 krajcárt. — Most vissza-
toloncolják őket Máramarosba, pá-
jeszos kollégáik közé. — Mindegy
Hirsch és Pinkász mégis csak meg-
ismerték az Alföldet, tanultak, ta-
pasztáltak, — és így ez a kis csa-
vargásuk istenbizony hasznukra vá-
lik.

— A gyilkos asszony. Ez év Ja-
nuár havában Koczás Sándorné
makói botond utcai lakos férjét,
akivel pokol volt az élete, egy fej-
szecsapással agyonütötte. Az asz-
szony fölött ma ítékezett a szegedi
törvényszék. Az enyhítő körülmé-

Önt is érdekli, hogy **Károlyi Mihály** megnagyobbított főtéri festék kereskedésében **Óriási raktárt**

talál a legjobb **száraz- és olajfestékekben.** Padló-, kocsi és butor **lackok.** Parket és fenyőpalló **viasz.** Pormentesítő **olaj.**

Zománcmázak. Brunolin, politur. Aranvazók, szivacs, szarvasbőr, Aszfalt és kátránylemezek szavatolt jó minőségben kaphatók.

Terpentin, benzín, petrolum, elsőrendű gépkendő **olajok és zsirok.** Saját készítettésű **meszelők, kefék, ecsetek** — dus választékban.

Örömmel

ajánlják egymásnak az egész országban a **Lukács-féle**

„Harmat” **krémet**

mert eltünteti az arcról a szeplőt, májfoltot, pattanásokat s mindennemű arctisztálanságot. Kisimítja a ráncokat, himlőhelyeket. Még korosabb egyéneknek is üde bájos, ifju arcszint; az arc, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, elragadó bájt kölcsönöz.

Ára: 1 tégely harmat krém 1 kor., harmat puder 3 színben 1 kor., harmat szappan 1 korona.

Kapható: **egyedül** a készítőnél **Lukács Ferenc** „Megváltó” gyógyszertárban, **Aradi-u.** **Telefon szám 59**

Fegyverjavító műhely Makó
0000 Szent-István tér. 0000

Műhelyemben gyárilag végzet **fegyverek javítását és átalakítását, fegyvercsövek barnítását vagy feketítését; új fegyveragyakat.** Bármily javítások pontosan lesznek műhelyemben elkészítve.

Ugyanott ügyes fiuk **TANONCUL** felvétetnek. Tisztelettel:

Halász Károly
fegyverműves.

Fiatal fűszer és vegyes áru **kereskedő segéd** azonnali belépésre állást keres. Cím: **Sárossy Bálint.** Püspöktele.

Kiadó uri lakás.

A Rákóczy-utcában a Tokár-féle telken épült házamban négy szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha, kamra és pince helyiségekkel **kiadó.** haszonbérbe

— — Értekezni lehet — —

Biró Ferenc

Batthyány-utca 2521.

Egy jóforgalmú

cserép és téglaegetőtelep közvetlen a vasuti állomás mellett más vállalat miatt

eladó.

0000 Értekezni lehet: 0000

Dénes Sándor

tulajdonossal Református Kövácsházán. 0000

Eladó uri házak.

A Hold-utca 15. és 17. számok alatti két elkülönített udvarral és kerttel **biró házak**

kedvező feltételek mellett szabadkézből eladók.

Tudakozódni lehet ugyanott 15. sz. a. lakó tulajdonosnál.

A Battyáni utcában 2332. számú **HÁZ**, mely áll 4 szoba, konyha, élés kamra és több mel-léképületi helyiségekkel november hó elsejétől hosszabb időre is **haszonbérbe kiadó.**

0000 000 000 Értekezhetni 000 000 0000

Apjuk József

00 tulajdonossal aradi-utca 2095. számú házban. 00

Földeladás.

A rákosi tanyákszéli iskola szomszédságában

5 köblös szántó földem

a rajta levő épületekkel együtt nagy holdan-ként is örök áron,

szabadkézből **ELADÓ.**

o Értekezni lehet **Patkós Mihály** házában o

K. Kiss Sándor

— — tulajdonossal Fekete utca. — —

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Vásárhelyi-u. 27. sz. alatt Nemes Lajos** kovácsmester ur házában egy ujonnan berendezett

kádár üzletet

nyitottam.

Elvállalok új hordók, fürdő- és káposztáskádák, tőrös- és vizesdózsák készítését minden nagyságban, elsőrendű anyagból. — Ugyanint azok javítását felelősség mellett eszközölöm, jutányos áráért. 000 000 000

Kész munkákat raktaron tartok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

Szendrei István

kádár-mester.

— — Ugyanott egy fiu **TANULÓNAK** felvétetik. — —

Pontos kiszolgálás!

Női divat áruház megnyitás!

Október hó 1-én nyílik meg **Király Lajos**

női divat áruháza a „**Korona szálloda**” átellenében.

— — — Rotter Gyula mellett. — — —

Hol olcsó árban lehet beszerezni a legdivatosabb **női kabátokat.** Nagy raktár fehérneműekben: **női ingek, háló kabátok, női nadrágok, Clot, lüszter, schiffon alsók és kötények, Csecsemő és intézeti leány kelengyék.**

— — Szörnye gallérok és muffok. — —

Nagy választék divatos szabású blúzok és angol ajakból.

Pontos kiszolgálás!

Módszeres

tornatanítás.

Népiskolai tornagyakorlatok 40 leckéken kidolgozták: Horváth Illés és Juhász György makói tornatanítók. Ára 80 fillér, kapható

Gaál László
könyvkereskedőnél.

Szent István téren több lakás haszonbérbe kiadó.

Esetleg kerttel együtt 0000 is egyben 0000 kiadó.

Értekezni lehet

őzv. Gillicze Jánosné

Szent István tér.

Lapkihordók felvétetnek a **MAKÓI** Független Ujság kiadóhivatalában.

Egy teljesen jókarban levő **17 soros vetőgép** és egy 7-es **eladó.**

Megtekinthető:

Nagy Sándornál

Pusztá tanya 71. szám.

Véber & Bárány

gyógyszertára az „Isteni gondviseléshez“

Szegedi-utca **Makó** Szegedi-utca

Vegy-, gyógyszerészeti és higiénikus készítmények.

Mindenemlé hites belföldi és külföldi engedélyezett gyógyszerészeti különlegességek — kötszerek — gumi-, pipere cikkek nagy raktára. Különösen ajánljuk az általunk készített legjobb hatású

arc- és kézápoló Ibolya-crémet

mely 2-3 nap alatt minden arcot fehérré, simává s üdévé varázsol.

Ára: Az Ibolya Arc-crémnek 1 korona.
Az Ibolya Arckenőcsnek 1 korona.
Az Ibolya Szappannak 70 fillér.

Szabó üzlet megnyitás!

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki közönség becses tudomására hozni, hogy Makón, Dessewffy tér 13. szám alatt, a Makói Ujság ujonnan épült bérházában a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

férfi-szabó divattermet

nyitottam, melyet a legújabb divatu angol és honi gyártmányu, finom szövetekből rendeztem be.

Miután szakképzettségen úgy a főváros, mint több nagyobb városokban sajátítottam el, főtörökvésem oda fog irányulni, hogy a nagyérdemű közönség legkényesebb igényeit is kielégíthessem és a nagy közönség ne legyen ráutalva, hogy modern ruhaszükségleteit nagyobb városokban szerezze be.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, vagyok mély tisztelettel

Ifj. Antal József,
uri szabó.

Legújabb, modern divat-szabás!

Pontos és szolid kiszolgálás!

Csanád palotai határában a községtől egy kilométer távolságban fekvő

23 köblös föld
és **2 kat. hold gyümölcsös kert**

hozzá tartozó tanyával 6 évre **haszonbérbe kiadó,** esetleg

örök áron eladó. Értekezni lehet:

Szvidrány István tulajdonossal Csanádpalotán

Csókáson, a szárazérre véggel, Bálint János földjének szomszédságában levő

egy fertály tanya földeme

haszonbérbe **kiadom,** vagy pedig kedvezési feltételek mellett, örökáron szabadkézből **eladom**

Értekezni lehet:

Turi Fodor Jánossal

o—o Vásárhelyi utca 55. szám alatt. o—o

Csupán leforázva, tehát nem megfőzve,

Egyedül valódi a **MAGGI** névvel és a keresztesillag védjeggyel!

szolgált a **MAGGI**-féle **kocka** izletes huslevest!

A MAKÓI
„FÜGGETLEN UJSÁG“

ujjonnan és motorerőre berendezett

könyvnyomdája

készít mindenféle nyomtatványt

izlésesen, modernül,

jutányosan.

Hirdetések árszabás szerint.

Telefon szám 110.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

 Kazinczy-utca 3 szám.
